

ÇANAKKALE ZAFERİ

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ
- *Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi?*
- تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
- *Allah'a ve Resûlüne inanır, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.¹*

¹ Saff, 61/10-11.

Çanakkale Savaşının Kısa Tarihi:

- Çanakkale Deniz Zaferi hatıralarımızda her zaman canlı tutulması gereken tarihi bir olaydır. Dünyanın en büyük donanma gücü Çanakkale Boğazı'ndan geçerek İstanbul'u almak, ülkemizi çökertmek ve parçalamak istemiştir. 29 Şubat'ta başlayan boğazı geçme teşebbüsü 18 Mart 1915 günü Türk Deniz Kuvvetlerinin ve kara topçularının başarılı savunma hareketiyle bozguna uğratılmıştır. Denizden boğazlarımızı geçemeyen düşman kuvvetleri bu sefer karadan geçmeyi denemiş, 8,5 ay süren çatışmalara rağmen Seddülbahir, Arıburnu ve Anafartalar'ın dar şeridinden öteye geçememişlerdir.
- Çanakkale'de ilk bomba 3 Kasım 1914 ve son mermi 9 Ocak 1916'da düştü. Savaş 14 ay sürdü. Çanakkale savaşlarında İngilizler 205.000; Fransızlar 47.000 kişi olmak üzere toplam 252.000 zayıat vermişlerdir.
- Bizim toplam kaybımız ise 250.000 olarak aktarılmaktadır.

Çanakkale Öncesi Siyasi Durum

- 18. yüzyıldan itibaren batılı ülkelerde Osmanlı'nın çökmesinden sonra İstanbul'un kime kalacağı tartışılmaya başlanmıştır.
- a) İstanbul şehri ile Güney Trakya imparatorluğuma katılmalıdır. (Çar Nikola)
- b) Türkler Avrupa'nın başına dert olmuştur. Onlar İstanbul'dan çıkarılmalıdır. (Lloyd George)
- c) I. Cihan Savaşında Vatikan'da papa olan 15. Benoit tarafsız kalmasına rağmen şunu söylemeyi ihmal etmedi: "Hangi taraf galip gelirse gelsin Ayasofya papalığa bırakılsın"
- Çanakkale Savaşının senaryosunu Churchill hazırladı. İngiltere'nin savaş bakanı Lord Kitchener ise Osmanlıları o kadar küçük görüyordu ki: "*Hintliler bile Türkleri yener, hem de tek elle*" diyordu.
- Osmanlı askerlerinin denizden bağlantıları kesince cesaretlerini kaybedip yarımadadan çekileceklerine inanıyordu.

Canakkale Savaşının Sebepleri:

- 19. Yüzyılın sonlarında Sanayi Devrimi'yle apayrı bir döneme giren bazı Avrupalı ülkeler, yeni pazarlar ve yeni sömürgeler aramaktadırlar. Bu esnada bir yanda Avrupalı devletler hızla büyüyüp kalkınırken diğer yanda Osmanlı imparatorluğu çöküşe adım adım yaklaşmaktadır.
- Almanya ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ise İstanbul ve Boğazlar gibi stratejik önemi haiz yerlerin; rakip devletler kontrolünde olmaktansa, gittikçe zayıflayan Osmanlı Devleti'nin yönetiminde kalmasını tercih etmektedir.
- "Düveli muazzama" adıyla ünlenen İngiltere, Fransa, Almanya ve Rusya arasında yaşanan sömürge yarışı, gittikçe kızışmaktadır. İngiltere, kendine bağlı bir genel valilikle yönetmekte olduğu Hindistan'dan temin ettiği hammaddeleri; Kızıldeniz, Süveyş Kanalı, Akdeniz ve Cebeli Tarık Boğazı yoluyla kendi sanayi şehirlerine getirip

işledikten sonra, pazarlama imkanı bulduğu bölgelere satma imkanına çok önceleri kavuşmuştu.

- Almanya'nın bu durumdan oldukça rahatsız olmasına rağmen İngiliz-Alman rekabeti, İngiltere lehine sonuçlanmıştır.
- Nihayet İngiltere'nin; 1877-78'deki Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonra Türklere verdiği desteği çekmesi, Osmanlı-Alman yakınlaşmasını doğurmuştur. Bu yakınlık, Alman askerî heyetlerinin Türk ordusu bünyesinde görev almaları, İstanbul-Bağdat Demiryolu çalışmaları ile daha da kuvvetlenmiştir. Ayrıca, Türk ordusunun genç subaylarının büyük bir kısmı Alman ordusunda eğitim görmüş; bazı subaylar da kurmaylık eğitimi almışlardır. Bunların en önde gelenlerinden birisi olan Enver Paşadır. O dönemde Abdülhamit'in tahttan indirilmesiyle İttihat ve Terakki yönetimde söz sahibi olmuştur.
- Bu dönemde Enver Paşa Osmanlı Orduları Komutan Vekilliğine getirildi. Avrupalı devletler arasında ağırlığı hiç de azımsanmayacak

kadar güçlü olan Almanya'yla nasıl ittifak yapsam da bu Emperyalistlerin şerrinden ülkeyi kurtarsam veya Balkanlarda kaybettiğimiz toprakları tekrar geriye alsam diye plan yapmaktadır.

- Almanya ise, Osmanlı Devleti ile açık bir ittifaka girmeye çoktan hazır görünüyordu. Nihayet Avrupalı devletler arasında baş gösteren güven bunalımı adım adım savaşa dönüşürken, 2 Ağustos 1914'te Almanya ile Osmanlı Devleti arasında gizli bir anlaşma imzalandı.
- Bu anlaşmaya göre; Osmanlı Devleti, Almanya ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu arasında oluşan ittifaka yardım edecek, karşılığında da topraklarında gözü olan Rusya'ya karşı destek görecekti.
- 1914 yılı Ağustos başlarında Yeryüzü coğrafyası hızla iki kutba bölünüyordu. Bir yanda İngiltere, Fransa, İtalya ve Rusya
- Diğer yanda da Almanya, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı Devleti bulunmaktaydı.

Savaşın Etkileri:

- Çanakkale Savaşları; bütün dünyada olduğu gibi, gerek Osmanlı Devleti'nin son yıllarında, gerekse yeni kurulan genç Türkiye Cumhuriyeti'nde derin etkiler bırakmıştır...
- Böyle bir savaş olmasaydı, Tanzimat Dönemi boyunca Daru'l Fünun'da, Hendese-i Humayun'da, Sanayi-i Nefise'de, Mekteb-i Mülkiye-i Şahaniye'de yetiştirdiğimiz binlerce gencimiz şehit düşmeyecek; yeni kurduğumuz Cumhuriyetimizin temelleri, çok daha muazzam bir beyin gücü üzerinde yükselecekti.
- Bu sebeple Atatürk: “Biz Çanakkale’de bir Darü’l-fünun (üniversite) gömdük.” demiştir.
- Kayseri Erkek Lisesi o yıl bütün öğrencileri Çanakkale’de şehit olduğu için hiç mezun vermedi.

Bu Savaştan Öğreneceklerimiz:

- **1- Hiçbir zaman ümitsizliğe düşmemeliyiz:** Ecdâd, düşman karşısında eksiklikler içinde olmalarına ve dönemin süper güçlerinin birlik olup saldırımlarına karşın, ümitsizliğe düşmemiş vatan savunmasında başarılı olmuşlardır.

• وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

- *Gevşeklik göstermeyin, üzülmeyin; eğer inanmışsanız şüphesiz en üstün olan sizsiniz.*²

² Al-i İmran, 3/139.

- 2- Ecdâdımız, birlik ve beraberlik içinde tek yumruk olarak bu zaferi kazanmışlardır. Bu gün için bizler milli birlik ve beraberliğimizi bozmaya çalışanlara fırsat vermemeliyiz. **Bizim asıl düşmanımız cehalet ve ihtilafıdır.**

• وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ

اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

- *Allah ve resulüne itaat edin, birbirinize düşmeyin, sonra zayıflarsınız ve zaferi elden geçirirsiniz. Sabredin, kuşkusuz Allah sabredenleri sever.*³

³ Enfal, 8/46.

- 3- Savaşta silahlar önemlidir, komutanlar önemlidir; ama daha da önemli olan maneviyattır, ruhtur! Maddi imkansızlıklara rağmen Çanakkale zaferini kazandıran askerlerimizdeki manevi güçtü. Maneviyatımızı ihmal etmemeliyiz.

• **إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرْكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ**

- *Allah size yardım ederse artık sizi yenecek hiçbir kimse yoktur; eğer sizi yardımsız bırakırsa O'ndan sonra size kim yardım edebilir? Müminler yalnız Allah'a güvensinler.*⁴

⁴ Al-i İmran, 3/160.

- 4- Çanakkale savaşlarında iyi yetişmiş genç bir nesli kaybettik. Şimdi ise gençliğimiz zararlı alışkanlıkların ve maneviyatsızlığın tehdidi altındadır. Bugünkü gençliğimize nefis ile cihadı öğretebilmeliyiz.
- Bir Hadis-i Şerif'te şöyle buyurulmaktadır:

• الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ

- “Mücâhid, nefsi ile mücadele eden kimsedir”⁵

- 5- Ecdâdımızın Çanakkale’de düşmana gösterdiği insanlık ve hoşgörüyü, bizler şu ân birbirimize gösterebiliyor muyuz?

⁵ Tirmizi.

Türk Askerinin Hoşgörüsü-Anzaklı Ömer

- 1957’de ABD ye ihtisas için üzere giden Ömer Muşluoğlu anlatıyor:
- New York’ta Medical Center Hospital da görev almış. 75 yaşlarında bir kanser hastasına serum takacağı zaman hastanın pazısında ay yıldız dövmesi görmüş. “Türk müsün? diye sormuş.
- Hayır, Avustralya Anzaklarındanız” demiş. Bu dövmeyi neden pazına kazıttın diye sormuş. Önce anlatmak istememiş. Türk doktor:
- *“Bakın ben Türk’üm, bunu bilmek benim açımdan önemli, anlatırsanız, memnun olurum’* demiş. Bunun üzerine adam anlatmaya başlamış:
- Yıl 1915 idi. İngilizler bizi, *“Barbar Türkler, Müslüman olmayanları kesiyor, diğer insanları kurtarmak için savaşmalıyız, bu savaş insanlık için çok önemli”* diyerek bizi askere aldılar. Önce gemilerle Mısıra gittik, orada iki ay askeri eğitim gördükten sonra Çanakkale’ye götürüldük.

- Orada karşımızda kahramanca savaşan bir ordu gördük. Ben, başımdan aldığım bir dipçik darbesi ile yıkıldım ve esir düştüm. Başım kanıyordu, Türk askerler benim başımı sardı, bana kendi kumanyalarından yemek verdiler. Türkler bana çok iyi davrandı, isteselerdi beni öldürebilirlerdi. O zaman Türklerin, İngilizlerin anlattığı gibi barbar değil, çok insancıl bir millet olduğunu anladım.
- Ülkeme döndükten sonra da Türk milletine ve İslam’a karşı içimde hep sevgi besledim. Bu sevgiden dolayı ay yıldız dövmesini koluma kazıttım. Müslüman olmayı da düşündüm ama İslam’ı öğretecek birini bulamadım” diyerek hikayesini anlatmış.
- Tanışmışlar. Hastanın adı, Josef Miller, Doktora senin adın ne demiş. O da “Ömer” deyince Ömer’in anlamını sormuş. Sohbeti koyulaştırmışlar. Adam Müslüman olmak istediğini söylemiş. Bizim doktor, kelime-i şهادet getirterek ve bildiklerini anlatarak Müslüman olmasını sağlamış. Hasta, ” Bundan böyle benim adım da Anzaklı Ömer olsun” demiş. Anzaklı Ömer bir gün iyice ağırlaşmış. Türk doktoru çağırtmış

ve bizim Türk doktorun kolları arasında kelime-i şahadet getirerek ruhunu teslim etmiş.

- 6- Çanakkale Destanını yeni nesillere aktarabilmeliyiz.

Çanakkale Ruhunu Gelecek Nesillere Aktarmak

- Rahmetli Turgut Özal Başbakan, Vehbi Dinçerler'in Milli Eğitim Bakanlığı zamanında Türkiye'ye Japonya'dan bir eğitim heyeti gelir. Temas ve incelemeler yapacak, neticeyi yetkililere aktaracaklar. Gerektiği kadar da ikili işbirliği gerçekleştirecek. İşler buraya kadar çok iyi...
- Japon heyeti yurdumuzun bazı bölgelerinde gerekli incelemelerini yapar. Sonra, bakanlıkta toplanırlar. Heyetin tespiti ilginç: “Sizin çocuklarınızda milli şuur yok”
- Bizimkiler şaşırır, “Bizim çocukların damarlarındaki kan milli duygumuzun kaynağıdır.” Yine de fazla ses çıkarmazlar. Ne de olsa misafirdir!...

- Bizimkiler sorar, “Sizin gençlerinizde milli şuur var mıdır? Neler yapılması gerekir?”
- Japon uzmanları anlatmaya başlar:
- “Biz gençlerimize daha ilköğretime başlamadan “şok testler” uygularız. Mesela uçak gibi hızlı giden trenlerimize bindirir, bir tur yaptırırız. Çok katlı yollardan da geçen tren, onları şöyle bir sarsar. Mini mini çocuklarımız teknolojinin bu baş döndürücü neticesini görerek bir şok olurlar. Sonra...
- Bu şoktan sonra Hiroşima’ya götürürüz. Bölgeyi aynen koruyoruz. Bombalanmış bu bölge hakkında bilgilendirir; değil hayvan, bitkinin bile yeşeremediği, hiçbir canlıya hayat hakkı tanımayan atom bombasının etkilerini gösteririz. Ve deriz ki; Eğer sizler çalışmaz, sizden öncekileri geçmezseniz vatanınız, işte böyle düşmanlar tarafından bombalanır. Hiçbir canlı yaşamayacak biçimde size bırakıp

giderler. Çalışırsanız, bindiğiniz hızlı trenleri bile geçecek yeni vasıtalar yaparsınız. Gerisi sizin bileceğiniz iş.

- Çocuklarımız bununla ikinci bir şok daha yaşarlar. Sizlere şunu hatırlatalım ki, Türkiye’de birçok teknik elemanlarımız bulunmaktadır. Bunların herhangi birine bu konuyu sorabilirsiniz.
- - Peki Türkiye için tespitiniz var mı? Gözlemlerinizi nedir?
- Japonlar “Elbette var” derler ve şöyle devam ederler; “Bizimkinden çok daha önemli. Bir tanesi Çanakkale Savaşları’nın olduğu bölge. Bu bölümü gençlerinizin şok olması için yeter de artar bile. Bir metre kareye altı bin merminin düştüğu savaşta, Türkler herşeye rağmen galip çıkıyor, olamayacağı olur hale getiriyorlar. En son teknolojiye ve donanıma meydan okuyarak, inancın galip geldiğinin ispatını yapıyorlar. Üstelik karşılarında tek bir düşman değil, müttefik güçler; sizin tabirinizle yetmiş iki millet var.”

Çanakkale’yi Geçemeyenlerin Bugünkü Hedefleri Nedir?

- İşte meselenin püf noktası burasıdır. O Çanakkale ruhuna sahip olalım ki, bugünkü Çanakkale’yi hep koruyalım. Bugün geçilmek istenen Çanakkalemiz manevi değerlerimizdir. O gün Çanakkale’yi geçemeyenler sırrını araştırdılar. Ve müslümana dışardan saldırmanın kendilerini asla zafere götüremeyeceğini anladılar. Ancak içerden saldırılarla sonuç alacaklarını gördüler. İçerde bizi sağlam tutanın da manevi değerlerimiz olduğunu gördüler.
- 1935 Senesinde Kudüs’te toplanan misyonerler konferansında, misyoner teşkilatı başkanı *Samaul Zouimer*, açılış konuşmasında şunları söylüyor:
- “Sizden Müslümanları Hristiyan yapmanızı istemiyorum. Sizin asıl göreviniz Müslümanları İslam’dan uzaklaştırmaktır. Doğumundan ölünme kadar boynuna haç takmasınlar, kiliseye gitmesiler, vaftiz

olmasınlar ama Hristiyan gibi yaşasınlar. Bunu çağdaşlık adı altında temin edebilirsiniz. Onları Allah'ı ve peygamberlerini tanımaz bir kişi haline getirin. Müslüman milletleri ayakta tutan ahlak, haya, iffet duygularından koparın. Eğer bunda başarılı olursanız, İslam Ülkelerinin sömürge haline gelmesi için fetih yollarını açan ileri karakollar kurmuş olursunuz. Sevk etmeye çalıştığınız yolda yürümeleri için İslam ülkelerindeki bütün beyinleri buna göre hazırlamanız gerekir. Bu ise Müslümanları dinlerinden uzaklaştırmaktan başka bir yolla mümkün değildir.

- Eğer siz onlardan Allah ve peygamber tanımaz bir nesil hazırlarsanız, büyük işlerle ve ülkülerle uğraşmazlar. Rahatı, tembelliği, parayı ve nefisini sever, arzularını ve isteklerini tatmin için her çareye başvururlar. Hatta öyle hale gelirler ki, şehvet ve arzuları hayatlarının tek hedefi olur. Bir şey öğrenirse arzu ve isteklerine ulaşmak için öğrenir. Malını şehveti için harcar, en büyük makama gelse de nefis, arzu ve şehvetinin esiridir. Bu uğurda her şeyini feda eder. Ve onları Emperyalist

siyasetimiz için satın almak kolay olur. Ey misyonerler! Ancak Müslümanları bu hale getirdiğiniz zaman görevinizi başarılı bir şekilde tamamlamış olursunuz.”⁶

⁶ Yeşilay Dergisi Eylül 2002. sayı 826. sayfa. 13

Avrupa Türkleri Niçin Sevmez?

- Hitler'in zulmünden kaçarak 1933 yılında Türkiye'ye gelen İstanbul Üniversitesi İktisat ve Hukuk Fakültelerinde maliye ve iktisat dersleri veren, 1952 yılında Almanya'ya döndükten sonra Frankfurt Üniversitesinde öğretim görevliliği ve rektörlük yapan, Alman Prof. Dr. Fritz Neumark'a ülkemizi ziyarete geldiğinde: "Avrupa bizi neden sevmiyor? Ebedi düşmanlığının sebebi nedir?" diye sorulur. Cevabı aynen şöyle :
- "Çok samimi olarak itiraf edeyim ki, Avrupalı Türkleri sevmez ve sevmesi de mümkün değildir. Asırlardır Kilisenin Türk ve İslam düşmanlığı Hristiyanların hücrelerine sinmiştir. Sebeplerine gelince; en başta Müslüman olduğunuz için sevmezler ama faraza laiklik şöyle dursun Hristiyan olsanız da size düşman olarak bakmaya devam ederler. Çünkü sizler hangi kimliğe bürünürseniz bürünün, her zaman onların korkulu rüyasısınız. Sizi silahla yenemeyenler, sizleri

kendilerine benzeterek hakimiyet sağlamaya çalışırlar. Böylece kendilerini İslamiyet tehlikesinden korumuş olacaklar.

- Sizler farkında değilsiniz ama onlar şu gerçeğin farkındalar. En az 400 sene Avrupa'da sırtımızda ve ensemizde at koşturdunuz. Selçuklular Anadolu'yu Osmanlılar ise Orta Avrupa ve Balkanları Haçlı ordusuna mezar ettiler. Bizlere medeniyeti insanlığı öğrettiler. Avrupa Müslüman olma tehlikesi ile karşı karşıya geldi. Osmanlı Arşivi tam olarak ortaya çıkarsa bu günkü tarihlerin yeniden yazılması gerekir.
- Sizler gerçek hüviyetinize döndüğünüz zaman Avrupa'nın refahı ve medeniyeti yıkılır. Bunun için sizler Avrupa'nın tarihi düşmanısınız ve daima düşman olarak kalacaksınız.
- Selçuklu ve bilhassa Osmanlı, İslamiyet uğruna her şeyini feda etmeseydiler, İslamiyet bugün belki sadece Hicaz da varlığını devam ettirirdi. Kaldı ki Vahhabiliği kuranlar da, İngiliz sömürge Bakanlığının adamlarıdır. Batı her yerde yetiştirdiği adamları vasıtasıyla İslamiyeti

sapık inançlara kanalizasyon etti. Bütün bunlara rağmen Osmanlı'nın inancını bozmadı. Osmanlı, Asr-ı Saadeti temsil etmeğe devam etti. Bünyesinde bozuk düşünce, bozuk mezhep barındırmadı. Evet, Kilise sizlere kin kusmaktadır. Ve sebepleri bunlardır.”⁷

⁷ Yeşilay Dergisi, Haziran, 2001, sayı 811, s. 20

Çanakkale Hatıraları:

Ölüme Tevekkülle Koşanlar:

- Gazi Mustafa Kemal Atatürk Çanakkale’deki Mehmetçik’i anlatıyor:
- “Bomba Sırtı Vak’ası’nı anlatmadan geçemeyeceğim. Mütakâbil siperler arasında mesafemiz 8 metre, yani ölüm muhakkak! Birinci siperdekiler hiçbiri kurtulmamacasına kâmilan düşüyor, ikincidekiler onların yerine gidiyor... Fakat ne kadar şâyân-ı gıpta bir îtidâl ve tevekkül ile biliyor musunuz? Okumak bilenler ellerinde Kur’an-ı Kerim, Cennet’e gitmeye hazırlanıyorlar. Bu Türk askerindeki rûh kuvvetini gösteren şâyân-ı hayret ve tebrik bir misaldir. Emin olmalısınız ki, Çanakkale Muhârebesi’ni kazandıran bu yüksek rûhtur!”⁸

⁸Çanakkale Destanının 50. yılı. N. Hakkı Uluğ, s. 104.

Yetiş Ya Muhammed Kuran'ın Elden Gidiyor!

- Çanakkale en zorlu günlerinden birini geçiriyor. Küffar ordusunun askerleri ilk defa karaya ayak basmıştır, ellerindeki üstün silah ve teçhizatla saldırıya geçerler. O zamanlar Osmanlı'nın müttefiki olan Almanya ordusuna mensup bazı subaylar da cephede bulunmaktadır. Bu subaylardan biri olan Sanders anlatıyor: Çok dehşetli bir saldırı karşısında kalmıştık. Karaya çıkan İngiliz askerlerini gemiden top atışları ve makineli tüfekler destekliyordu. Bulunduğumuz siperlerden değil hareket etmek, en küçük bir hareket belirtisi bile onlarca mermiyi hemen o hareket noktasına çekiyordu.
- Mevzilerden elini kaldıranın eli, miğferini kaldıranın miğferi parçalanıyordu. Böyle bir sağanak altında çaresizlik içinde beklemekten başka bir şey yapamıyorduk.

- Bu şekilde ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Birden bulunduğum yerden yaklaşık on beş metre uzağıımızdan korkunç bir ses geldi. Sesle birlikte bir Türk askeri siperden kalktı, düşmana doğru koşmaya başladı. Hem koşuyor hem kollarını sağa sola sallıyor, hem de sesi çıktığı kadar bağıyordu.
- Yanımda bulunan tercümanıma dedim ki:
- –Şu koşan asker ne diyor?
- –Komutanım! "Yetiş ya Muhammed Kitabın elden gidiyor!" diye bağıyor.
- Böyle bir manzarayı tarih görmemiştir. Asker sanki üzüm toplar gibi düşman mermilerini elleriyle topluyordu. Onu gören diğer askerler de siperlerinden hareketlendi ve o anda çok çetin bir savaş başladı. Kısa zaman sonra karaya çıkan İngiliz birliğinden geriye yerde yatan asker cesetlerinden başka bir şey görünmüyordu.

Türk Askerinden İnsanlık Dersi

- Çanakkale Savaşlarında savaşıp, bir kolu ile bir ayağını kaybeden Fransız Generali Bridges, yurduna döndükten sonra anlattığı bir savaş hatırasında şöyle diyor:
- "Fransızlar, Türkler gibi mert bir milletle savaştıkları için daima iftihar edebilirsiniz. Hiç unutmam. Savaş sahasında çarpışma bitmişti. Yaralı ve ölülerin arasında dolaşıyorduk. Az evvel, Türk ve Fransız askerleri süngü süngüye gelip ağır zaiyat vermişlerdi. Bu sırada gördüğüm bir hadiseyi ömrüm boyunca unutamayacağım. Yerde bir Fransız askeri yatıyor, bir Türk askeride kendi göleğini yırtmış onun yaralarını sarıyor, kanlarını temizliyordu. Tercüman vasıtası ile şöyle bir konuşma yaptık:
- - Niçin öldürmek istediğin askere ediyorsun? Mecalsiz haldeki Türk askeri şu karşılığı verdi:

- "Bu Fransız yaralanınca cebinden yaşlı bir kadın resmi çıkardı. Bir şeyler söyledi, anlamadım ama herhalde annesi olacaktı. Benim ise kimsem yok. İstedim ki, o kurtulsun, anasının yanına dönsün". Bu asil ve alicenap duygu karşısında hüngür hüngür ağlamaya başladım. Bu sırada, emir subayım Türk askerinin yakasını açtı. O anda gördüğüm manzaradan yanaklarımdan sızan yaşlarımı dondurduğunu hissettim. Çünkü, Türk askerinin göğsünde bizim askerinkinden çok ağır bir süngü yarası vardı ve bu yaraya bir tutam ot tıkamıştı. Az sonra ikisi de öldüler..."
- Fransız Generali BRIDGES

Düşmanı Kendisine Tercih Edenler

- Savaşın sonuna doğru yokluk, kıtlık son haddini buluyor. Mehmetçikte ekmek derdi başlıyor. Arpa, yulaf, süpürge tohumu katarak ancak el kadar küçük ekmek yapıyorlar. Mehmetçiğin ondan da bir şikayeti yok. İşte böyle bir günde mutfak görevlisi Mehmetçikler o taze ekmekleri esir düşman subaylarına veriyorlar. Kendileri bayat ekmekleri yiyorlar. Adamlar şüphelenip yemiyorlar. Erler gelip lisan bilen yüzbaşıya diyorlar ki: “Kumandanım, bunlara taze ekmek verdik, yemiyorlar. Neden yemiyorlar bir bak.” Bayılıyorum bu duyguya. Daha dün kendisine kurşun atan insanlara taze ekmeği veriyor, kendisi bayat ekmek yiyor. Bu nasıl bir duygu derinliği?
- Yüzbaşı soruyor; ‘oğlum niye böyle yaptınız?’ Hepsinin verdiği cevap aynı. Kumandanım, ‘biz köylük yerden geldik. Köy çocuklarıyız. Bayat ekmek yemeğe alışkınız. Velakin bu herifler muhallebi çocukları, bayat

ekmek yemeğe alışmamışlar. Madem besliyoruz, taze ekmeği verelim de adam gibi karınlarını doyursunlar dedik.’ Açıklama bu. Bu savaş ortamında yazılmış bir sevgi destanıdır. Kumandan bunu tercüme ediyor ve ekmek temizdir, afiyetle yeyin diyor ama, düşman subayları yine yemiyorlar. Sevgisiz bir medeniyetin insanları oldukları için bunu anlayamıyorlar. En sonunda askerler ekmeklerin ucundan birer parça yeyince yemeğe razı oluyorlar. Aslında bu milletin ruhu hala budur. Bu ölmedi ama bunu geliştirmemiz sağlamlaştırmamız lazım.

Çocuklara Konulan İsimler:

- Çanakkale Savaşının son günlerinde Avrupalı pek çok gazeteci Türkiye'ye geliyor. Bunlar evvela karşı cepheyi geziyor. Bunlardan biri olan Humanitat gazetesinin muhabiri Valantin Türkçe biliyor ve Türkolog.
- Karlı bir gün diye başlıyor anlatmaya. Çanakkale'ye çıktık, denizin kenarında rıhtım var. Orada 3 çocuk karda oynuyorlardı. Üzerlerinde sadece çuval var. Çuvalı tersinden, sağından, solundan delip çocukların başından geçirmişler. Üçü de soğuktan morarmıştı. 9-10 yaşlarında görünen birine,
- "Babanız ne iş yapıyor?" diye sordum.
- "Öldü" dedi.
- "Nerede öldü, niye öldü?"
- "Savaşta şehit olmuş"

- "Size anneniz mi bakıyor?"
- "Hayır annemiz de öldü", dediler
- Peki size kim bakıyor, diye sorunca "Bize ninemiz bakıyor" dediler ve derme çatma bir kulübe gösterdiler.
- Valantina diyor ki; ben Türk tarihini biliyorum. Bu kadar muhteşem bir tarih gelmiş bir torba kemik haline dönüşmüş, bu çuvallara girmiş, artık bu iş bitmiş, bu milletin dirilmesi mümkün değildir, diye düşünüyordum ki, o derme çatma kulübenin kapısı açıldı. İhtiyar bir kadın bastonuna tutunarak dışarı çıktı, çocukları çağırmaya başladı:
- "Gazanfer, Muzaffer, Mücahit koşun yavrularım, çorba yaptım, için. "
- Çocuklar kulübeye doğru koşarken tekrar düşünmeye başladım. En kara gününde çuvalların içindeki çocuklarına Gazanfer, Muzaffer, Mücahit adı takan bir millet yakında mutlaka tekrar dirilecektir.

Ekmek Boşa Gitmesin:

- Revirde yatan yaralı askerlere yemek dağıtılmaya başlanıyor... Yemek dediysek de bu kupkuru bir parça ekmekten başka bir şey değil. Çevredeki tüm yaralılara verdikleri gibi Hüseyin'in yanına da geliyor ve bir parça ekmek uzatıyorlar. Önce alıyor ekmeği. Kim bilir kaç gündür aç. Kaç gündür bu ekmeği hayal etmekte. Hırsla değil, Allah'a büyük bir şükranlık içinde ekmeği ağzına götürüyor. Tam o sırada duruyor. Ekmeği geri çekiyor ağzından ve yanında duran Mehmetçiğe geri veriyor.
- Asker arkadaşları kendisine ekmeği yeme konusunda ısrar ediyorlar. Bunun üzerine onlara, duyulduğunda insanın tüylerini diken diken eden şu ibretli sözleri söylüyor:

- “Kardeşlerim! Bu ekmeği benim yemem doğru değildir. Ben nasıl olsa birazdan öleceğim. Alın bunu, düşmana karşı çarpışacak yiğitlere yedin de ekmek boşa gitmesin!..”
- Anadolu’nun yağız delikanlılarından olan Hüseyin, bunları söyledikten sonra ruhunu teslim ediyor.

Çanakkale Şehitlerine

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde-gösterdiği vahşetle 'bu: bir Avrupalı'
Dedirir-Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!
Eski Dünyâ, yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşında,
Ostralya'yla beraber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk:
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.

Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...

Hani, tâuna da züldür bu rezil istilâ!

Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asil,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla, sefil,
Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.

Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...

Medeniyet denilen kahbe, hakikat, yüzsüz.

Sonra mel'undaki tahribe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;

Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;

Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam,
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.

Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidir: Savrulur enkaaz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara vâdilere, sağnak sağnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yayılımı tûfanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş da açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız teyyâre.
Top tüfekten daha sık, gülle yağın mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehlide güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'â mı göğsündeki kat kat iman?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sis-i İlahi o metin istihkâm.
Sarılır, indirilir mevki-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkif edemez sun'-i beşer;

Bu göğüslerse Hudâ'nın ebedi serhaddi;
'O benim sun'-i bedi'im, onu çiğnetme' dedi.
Asım'ın nesli...diyordum ya...nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmiyecek.
Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyyetler eder istiâb.

'Bu, taşındır' diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyla;
Ebr-i nîsânı açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddin'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslam'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,

O demir enberi göğsünde kırıp paraladın;
Sen ki, rûhunla beraber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömûlsen taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âğûşunu açmış duruyor Peygamber.